

ПУТИН: ЦЯЛАТА ИСТИНА ЗА СТОПАНИНА НА КРЕМЪЛ

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод

Глава 1

Пътят на окупатора

Глава 2

Тайната на рождението и странното детство. Самотата на Путин

Глава 3

Легендата за КГБ. Джеймс Бонд или Шивача от Панама?

Глава 4

В търсене на бащата: 1) Анатолий Собчак

Глава 5

Криминален Виргилий: Путин и бандитският Петербург

Глава 6

Крахът на Собчак. Пътешествие от Петербург в Москва

Глава 7

В търсене на бащата: 2) Борис Елцин. Путин и семейството на Елцин

Глава 8

В търсене на брата: Роман Абрамович

Глава 9

Операция „Приемник”. Големи и малки подвизи: самолет за Собчак и пистолет за генералния прокурор

Глава 10

Философията на путиновата власт: страж пред входа на пещерата. Русофобията на Владимир Путин

Глава 11

Путин и неговите врагове

Глава 12

Михаил Ходорковски: любимият враг

Глава 13

Чеченският интернационал

Глава 14

Путин и Западът: от любов към ненавист и обратното

Глава 15

Бизнесът на Владимир Путин: съкровища, които не стават за ядене

Глава 16

Семейството на Владимир Путин: „Да, приятелче, аз съм!”

Глава 17

Сексът с Владимир Путин. Тайните на височайшата постеля

Глава 18

Здравето на Владимир Путин

Глава 19

Владимир Путин: неизвършени престъпления и извършени простъпки

1. Милитокрация

2. Политически убийства

3. Как стои въпросът с вихрещата се корупция, превърнала се вече в притча во езицех?

4. Неосъветската империя

Глава 20

Путин и руската опозиция: братя близнаци

Глава 21

Късният Путин: перестройка-2 и бунтът на образованите граждани. Навални като шанс, съблазън и опасност

Глава 22

Крахът на путиномиката: как и кога?

Глава 14

Путин и Западът: от любов към ненавист и обратното

Многобройните изследователи и поклонници на таланта на Владимир Путин го считат за противник на Запада, привърженик на някаква руска „самобитност“ и на отделен, особен руски път. Няма нищо по-странно от този извод.

Противник на Запада е по-скоро Елцин, при това стихийен, закърмен с идеологически шампи и предразсъдъци, които е засукал едновременно с привилегированото мляко от спецразпределителя на ЦК на КПСС. При това Елцин смята, че Западът му е длъжник. Защото той, Елцин, поне в своето съзнание, е победил хидрата на комунизма. Всъщност главите на хидрата се самоизядоха от страх в пълно съответствие със „закона на Белковски“, съгласно който в историята своевременно се случва това, което трябва да се случи. Но до такива прозрения Елцин не се извисява и не разсъждава с такива категории. Той е строителен технически ръководител, наистина от много голям мащаб, и такъв си остава. Елцин съумява в едно: цялото ядрено оръжие на СССР се оказва в ръцете и под контрола на демократична Русия, а не при трудно прогнозируемите царчета на едва възникналите от пелената на историческото небитие квазидържави. И на последно място, именно първият руски президент, рискувайки не само репутацията си – тази дума би му се сторила прекалено витиевата и интеллигентска, но най-вече здравето си, в което многократно сме се убеждавали по телевизията, спасява Запада от реванша на тъпата, безмозъчна тълпа, състояща се от неговите бивши съратници по провалянето на СССР.

Нима Елцин не помни как на 19–20 август 1991 г. водещите световни демокрации, включително новородените Чехословакия и Унгария, бързат една след друга да признаят легитимността на ГКПЧ на СССР, защото се боят от

недоубитата (както в бързината се е сторило на някои) свръхдържава?¹ А той, Елцин, е изоставен сам на себе си и на тълпата, обкръжила с жива верига неговия „Бял дом“, тогавашната резиденция на цялата му всеобхватна власт! И какво би станало, ако първият президент на Руската федерация не се бе качил на личния си танк и не се бе отправил да огласи указите, с които отменя всички решения на ГКПЧ? Всички нас биха ни стрили на прах. Нас – това съм и аз, 20-годишният системен оператор, защото и аз, изгаряйки от ужас, стоях през тези дни пред „Белия дом“. Тогавашно той изпитва същите чувства, които изпитва днес гигантът Путин, властелинът на една седма част от сушата и на куп миещи я морета и океани: не трябва да оставам, но и да си отида – също не бива. Ето как причудливо и странно в историята малките и големите се обединяват.

Не Путин, а именно Елцин погребва Съветския съюз, и то в много отношения въпреки Запада, макар и в негов интерес. Защото дълбоко в душата си Борис Елцин чувства, че има към предявителя неизплатен дълг.

Да не би да се е съветвал с Европа или Америка, когато стреля срещу парламента през октомври 1993 г.? Или когато, с помощта на безцеремонни манипулации, остава на президентския пост през 1993 г.? Или когато отива да воюва на река Терек, за да възкачи на трона световно неизвестния Путин, макар че Западът с все сила го съветва да постави там Евгений Примаков? Да, от съветско време наистина, да, от социализма, но затова пък – за разлика от Путин – съвършено ясен, предсказуем и прозрачен в мотивациите си.

Не, Елцин никога не пита и не се нуждае от съвети за основните неща. Нито в страната, нито извън нейните предели. Западът е длъжен като неиздължил се длъжник да приеме всичко със задна дата. Така мисли и от време на време говори Елцин.

А що се отнася до имперските комплекси, те по-скоро са му присъщи като на храненик на апарата на свръхдържавата. Да, с една ръка Елцин евакуира последните руски части от Вюнсдорф, изплащайки полиците, подписани от Горбачов. (А кой е виновен за това? Как кой – разбира се, че президентът на СССР Михаил Горбачов, така стоят нещата.) Но с другата ръка през 1999 г. по време на войната на Балканите² изпраща руските десантчици в Прищина, без да каже дума на никого от обичайните му приближени. Тайната знае само тогавашният началник на Генералния щаб генерал Анатолий Квашнин, който по случай празника се явява в Кремъл облечен в бял параден кител. В деня на удара на натовската авиация по Белград през 1999 г. Елциновият премиер Примаков обръща самолета си над Атлантика, за да провали демонстративно визитата си в САЩ – жест, съгласуван с президента, разбира се. Защото мастодонтите зубли, ветераните от типа на Примаков не правят нищо без съгласуване, така са настроени сетивата им.

Путин обаче идва на власт по съвсем различен начин. Като „нормален чилик“ (normal dude, ND), за когото цялата тази съветско-имперска игра е излишна. Както и за хората, които го довеждат на власт: Семейството, разни Абрамовичи и др.п. От името на управляващата корпорация, която вече съществува в Русия към 1 януари 2000 г., Путин иска да каже на евроатлантическия свят следното: Скъпи евроатлантически свят! Нека направим така: за вътрешна руска употреба, заради душевното спокойствие на моя народ (а аз познавам духа на моя народ, за него е свещен примерът на въздвигнатия в цар – поетът Пушкин) аз ще казвам, че ние сме свръхдържава, която уж се изправя на крака след дълъг период на принудително унижение, в това число и по икономически причини. Но навън ще действам като ваш приятел и съюзник. И на мен не ми трябва нищо друго, освен да ми се отплатите с обикновена взаимност – в човешки и политически план. Да, ние вече не сме ви конкуренти. Признаваме го. Ние нямаме ресурси, за да се конкурираме – нито военни, нито икономически, нито териториални и дори просто човешки. Искаме само да ни уважавате и да ни помагате, когато действително имаме нужда.

¹ Авторът пропуска да отбележи, че България в лицето на нейния президент Желю Желев оказва пълна подкрепа на президента Елцин, в това число и финансова. □– Бел. пр.

² Тук авторът е изключително некоректен, наричайки гражданските войни в Югославия „балкански войни“. □– Бел. пр.

Тези думи са адресирани не само към страните от Г-7, с които ни се иска да заровим томахащата на войната дълбоко и завинаги, но и към техните лидери. По това време Путин още не разграничава достатъчно добре личното от политическото. И е склонен да вярва, че неговото обаяние на вербовчик е добре дошло на всяка западна трапеца.

Мои познати журналисти от така наречения „президентски пул“, които постоянно съпровождат президента при неговите официални и понякога неофициални срещи, ми разказаха някои неща за появата на Путин на Срещата на високо равнище на страните от Азиатско-Тихоокеанското икономическо сътрудничество в Оукланд, Нова Зеландия, през 2000 г. Там той се среща лично с Бил Клинтън. И тутакси му става ясно, че неочаквано се е оказал в кръга на допуснатите до някаква особена, съвършена като бистро небе след гръмотевична буря амброзия на световните отношения. Той поздравява Клинтън с ръкостискане и дори го прегръща! Направо непостижимо за ума!

Скоро в също такава атмосфера на срещите на Г-8 се формират отношенията му с Жак Ширак и особено с Герхард Шрьодер, с когото го сближава немският език. (Любимият Силвио Берлускони се появява по-късно). В Путиновия дипломатически речник влиза думата „порядъчност“. По свидетелства на очевидци, някои с пагони, други без, В.В.П. измерва своите партньори с тази категория. И смята, че те, креатурите на стабилни политически системи и институции, отдавна отвикнали от фатални катаклизми от типа на нашите революции и перестройки, така приятно ухаещи и с такива изискани вратовръзки и копчета за ръкавели, спазват порядъчността като заповед, защото в техния генотип има такъв ген. Историята доказва, че Путин трогателно се заблуждава. Нашият герой изобщо винаги умее, а и досега не е загубил тази своя способност, да бъде трогателен.

През 2000–2001 г. Русия потопява в океана космическата си станция „Мир“ и ликвидира разузнавателните си радиолокационни станции в Куба (Лурдес) и във Виетнам (Камран). Елцин не би се решил на това и не само поради дефицита на законово основание в самата Русия.

На 11 септември 2001 г. Путин първи(!) изразява съболезнованията си към САЩ и президента Буш-младши по повод трагедията с небостъргачите, като предлага и помощ. Когато САЩ решават, че за всичко са виновни афганските талибани (което и досега не е доказано), криещи Осама бин Ладен и „Ал Кайда“ в своите пещери, Русия разрешава на американците пълен транзит за Афганистан през своята територия.

На пръв поглед изглежда, че нашият ND (normal dude) вече е намерил общ и общоупотребяем език със западните ND's (normal dudes) – езика на нормалните интереси, нищо че те са по-опитни по рождение, образование и възпитание.

Но нещата не стоят така. Политиката, и особено международната, често те принуждава да забравиш думата „порядъчност“.

Първата пукнатина се появява през 2003 г. Путин така и не може да разбере три неща:

- защо трябва непременно да бъде нападнат Ирак, ако не съществуват доказателствата за отношение на Саддам Хюсеин, колкото лош или добър да е той, към производството на оръжия за масово унищожение;
- защо трябва демонстративно да се игнорира позицията не само на Русия (е добре, ние сме най-отскоро), но и на Франция и Германия;
- нима не може да се действа цивилизовано – чрез Съвета за сигурност на ООН, а не по този начин: веднага юмрука на масата.

Тоест Путин изведнъж прозира американския политически морал: вие – Русия и останалите, давайте ни всичко, което имате, а на вас ние ще ви даваме според ситуацията. Нещо от рода на това: зависи с кой крак станем.

От този момент нашият normal dude започва леко да променя своите подходи. Не из основи, стратегически те не могат да се променят. Защото целта на Путин е и си остава легализацията пред Запада на страната Русия, на руския елит, на него самия. Ако съвременният успял руски гражданин не живее, не действа и не ходи на почивка в Европа или Америка, а неговите деца не учат там, то той изобщо не е успешен, дори не се е реализирал като човек. Зад дългите с километри огради на огромните каменни вили в забранени за достъп райони на Подмосковието живеят само криминални типове, издирвани от ФБР или лишени от правото да посещават всички западни страни по някаква причина. Те най-добре от всички ще ви разкажат за силата на руския патриотизъм, а Западът – нека вдън земята да пропада. Но май че само те.

Тоест стратегически Путин беше, е и си остава привърженик на Запада. Що се отнася до тактиката, във връзка с нея възникват нови въпроси, съмнения и тягостни разсъждения. Така наречените „цветни“ революции в постсъветското пространство са детонаторът, който отключва тези съмнения. Русия някак си прозяпа „Революцията на розите“ в Грузия (2003). На първо място, защото сваленият Едуард Шеварднадзе не се ползва с особена симпатия. Освен това Путин като цяло изпитва ирационално отвращение от грузинците и всичко грузинско, причина за което може би е трудното му детство, за което стана дума по-горе в тази книга. Даже поражението на de facto независимата Аджария през май 2004 г. не предизвиква в Москва излишно раздразнение.

Но след това идва Украйна. А тя е от изключителна важност за В.В.П. не само защото вече са постигнати договорености по някои бизнес въпроси, например по жизнено важния за „Газпром“ и за други руски газодобивни компании въпрос за преминаването на украинската газопреносна мрежа под непрекия (индиректен) контрол на руски икономически структури. Но и по лични причини. Идеолог и архитект на предизборната кампания в Украйна е шефът на администрацията на тогавашния президент Леонид Кучма – кумът на Путин Виктор Медведчук. Путин не взема много насериозно Кучма, комуто стигат 150 грама водка, за да излезе от релсите. Такъв е контингентът на Елцин: непрестанно пиянство в съпровод с песни на „суржик“ – мешавица от руски и украински. Медведчук е друго нещо. Освен това е ясно, че този хитър бюрократ, адвокат по образование и бизнесмен по дух, фактически ще управлява страната при президента Виктор Янукович, приемника на Кучма. По онова време не всички прозират какво е интелектуалното равнище на Янукович, но Путин и Медведчук са наясно.

Путин вече е снижил критерия си за международна „порядъчност“, но все пак продължава да възприема прекалено буквално някои събития и изказвания в световната политика. Например, ако президентът Буш-младши обещае, че Америка по никакъв начин няма да пречи законният победител на президентските избори в Украйна да стане президент, то той ще изпълни обещанието си. Тук не може да има недомлъвки и двойни трактовки.

Но някак между редовете се губи думата „законно“, а именно тя в изказването на Буш е ключова. Защото веднага след като Янукович е обявен за победител на втория тур на изборите (22 ноември 2004), става ясно, че те са незаконни и фалшифицирани. Стотици хиляди хора излизат по улиците на Киев и особено на централния „Площад на независимостта“ (Майдан незалежности). Революция! Нали уж бяха обещаали, че няма да има, а и не вярват в нея, но ето че избухна. Приказките на Путиновите съветници, че щом настъпят студовете, всички ще се разпилеят, вече нямат стойност – става ясно, че нашият Янукович всеки момент ще изгуби играта. На всичкото отгоре за посредник, който да регулира събитията, канят някакъв си полски президент, бившия комсомолски работник Александър Квашневски.

А мозъкът на Путин е така устроен, че той не вярва в стихийността и спонтанността на революциите, не вярва, че всичко това става от само себе си под натиска на унижените образовани граждани. Неговото съзнание е конспиративно, както се полага на всеки, дори на най-елементарния, възпитаник на спецслужбите, при това независимо на кои. Щом има революция, значи зад нея стои някаква мощна сила. А в света има само една такава сила – САЩ.

Значи отново ни измамиха.

Отгоре на всичкото става ясно, че противният Березовски е налял в Майдана 38 милиона долара чрез Юлия Тимошенко и работата се разшумява. Киргизката „Революция на лалетата“ от 2005 г., която сваля тихия алкохолик академик Аскар Акаев, извършена до голяма степен с руски пари и с пари на Березовски, вече не може да промени картината – обида, тежка обида натежава в сърцето на Путин.

Тя се долавя и докато е в Кананаскис, където впрочем той за първи път признава, че е достатъчна „една тв камера и главата му изключва“.

(Което значи, че В.В.П. не е публичен политик, той не обича властта като публична функция, тежат му пиар задълженията). Чувства се и в Хайлигендам. И достига своята кулминация в Мюнхенската реч (2007), която много аналитици окачествяват едва ли не като начало на нова студена война. Свещена простота! С мюнхенската реч той просто се жали на чичко Запад за несправедливото му отношение. Ние се отнасяме към вас с искрена чистосърдечност, казва му Путин, предлагаме огромни инвестиции, правим геополитически отстъпки, каквито светът не е виждал, а вие... изтривате с нас обувките си, сякаш така трябва да бъде.

След тези думи Западът би трябвало да притисне Путин до любящата си гръд и всички недоразумения да се решат. Но това така и не се случва по две причини:

- инерцията в мисленето на западните елити – те все още разсъждават с категориите на 70-те и 80-те години на миналия век, при това на фона на фантомната „Ал Кайда“, която през цялото време се крие в разни пещери. Докато Русия е пред нас – тя е традиционният враг, видим, груб и силен; докато е жив колективният дух на Бжежински, тази отдавна изсъхнала и пресъхнала клонка все така ще цъфти с някакви изкуствени цветчета;
- инерцията в мисленето на електората като един от недъзите на демокрацията: много избиратели в демократичните страни по стар навик смятат, че Русия е враг и затова политиците не смеят да твърдят нищо друго, макар че когато са сами, в семеен кръг или сред приятели, изобщо не мислят така.

Но Путин, като изразител или като човек, въплъщаващ суеверното желание и жизненоважните интереси на руския елит, е длъжен да прави това, което трябва: да търпи Запада и да му бъде приятел.

През 2008 г. Дмитрий Медведев – приемникът на Путин, е изпратен да коригира тази ситуация. И той прави „презареждане“ – трябва да отбележим, то е напълно успешно, каквото и да казват по този повод разноликите „ястреби“. Но отново „косата удря на камък“. През 2011 г. избухва цяла върволица революции – този път „Арабската пролет“, зад които Путин отново прозира „костеливата ръка на световния жандарм“, движена от двата вида инерция, упоменати по-горе. При това положение му се налага да отзове Дмитрий Медведев и самият той да се върне на президентския пост. Защото, „нали ако нещо се случи“ (тоест, ако „Арабската пролет“ придобие някои славянски черти?!), Дима не би издържал, той няма да може да се справи.

Ето че и в сегашната сирийска драма, каквато и да е формалната риторика, която чуваме от всички страни, „главният враг“ на Запада – Путин, откровено помага на Обама. Войната се отлага съвсем не заради Русия, чиято позиция е безразлична на всички. А заради Обама, който не може да се реши да удари поради липсата на консенсус в самата Америка и сред съюзниците. Тук мирната инициатива на Кремъл идва тъкмо на време.